

Lapin poliisilaitoksen toimintakertomus vuodelta 2019

Sisällys

1. Lapin poliisilaitoksen toimintakertomus 2019.....	3
1.1. Johdon katsaus	3
1.2 Toiminnan vaikuttavuus.....	4
1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	4
1.3.1 Valvonta ja hälytystoiminta	4
1.3.2 Rikostorjunta.....	11
1.3.3 Lupahallinto	14
1.3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	15
1. 4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	17
1.5 Tilinpäätösanalyysi	18
1. 5.1 Rahoituksen rakenne	18
1. 5.2 Talousarvion toteutuminen	19
1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma	19
1.6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	21
1.7 Kokonaisarviointien tulokset	22
1.8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	23

Liite 1: Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

Liite 2: Kustannusraportti

20.2.2020

1. Lapin poliisilaitoksen toimintakertomus 2019

1.1. Johdon katsaus

Lapin poliisilaitoksen toimintaympäristössä ei tapahtunut vuoden 2019 aikana olennaisia muutoksia. Matkailu ja erityisesti kansainvälinen matkailu jatkoivat edelleen kasvuaan, vaikkakin loppuvuonna brittiläiset matkailijat vähenivät jonkin verran aiemmasta matkanjärjestäjän konkurssin ja osittain vireillä olevan brexitin johdosta.

Poliisilaitos on ylläpitänyt palveluverkostonsa entisellään hajautettuna koko maakunnan alueelle. Vallitsevan poliisipulan vuoksi poliisilaitos ei ole pystynyt täyttämään kaikki vakinaistettuja virkoja harva-alueelle, jonka vuoksi on jouduttu käyttämään hälytyspalvelujen turvaamisessa jonkin verran varallaolojärjestelyjä erityisesti Itä-Lapin alueella.

Haasteena ovat olleet sisäilmaongelmat, jotka korostuivat erityisesti pääpoliisiasemalla ja vaikeuttivat pahoin etenkin hajautettuna toimineen tutkintahenkilöstön työskentelyä. Loppuvuoteen mennessä jouduttiin sijoittamaan noin 50 työntekijää varaväistötiloihin Ruokasenkadulle ja Lähteentielle kun muutto peruskorjausta varten virastotalon tiloihin on pahoin viivästymässä alkuperäisestä aikataulusta.

Poliisilaitoksen tavoitteena on ollut mahdollisimman hyvä näkyvyys ja suorituskyvyn varmistaminen yleisötilaisuuksissa, yleisillä paikoilla ja harva-alueen matkailukeskuksissa. Toimintavalmiusaika AB-tehtävissä on saatu lyhenemään, johon osaltaan on kyläkin vaikuttanut uuden hätäkeskusjärjestelmän käyttöön otosta aiheutuneet tekniset muutokset.

Toimintavuonna poliisilaitos oli turvaamassa toukokuun alussa pidettyä Arktisen neuvoston ulkoministerikokousta, jonka turvallisuusjärjestelyt onnistuivat hyvin.

Poliisilaitoksen henkilöstömäärä on kohonnut ja erityisesti poliisimiesten määrää on saatu nostettua aiemmista vuosista, sillä toimintavuoden lopussa poliisimiesten htv oli yli 300. Poliisilaitoksen ylimmän johdon osalta tapahtui henkilövaihdoksia kun uusi apulaispoliisipäällikkö ja uusi poliisilakimies aloittivat tehtävässään. Kuluneen vuoden aikana organisoitiin rikostorjuntasektorin yksikköjako ja vh-sektorin johtoa vahvistettiin täyttämällä loppuvuoden aikana liikennepoliisiyksikön komisarion virka. Poliisilaitoksen hallintoyksikössä saatiin loppukesästä selkeä vahvistus, kun Poliisihallitus hyväksyi hallintopäällikön viran perustamisen, joka täytettiin elokuun alusta.

Kokonaisuutena tarkastellen poliisilaitos saavutti toimintavuoden aikana hyvät toiminnalliset tulokset ja pystyi hyvin vastaamaan asetettuihin tulostavoitteisiin.

1.2 Toiminnan vaikuttavuus

Poliisilaitos on pääosin saavuttanut keskeisimmät vaikuttavuustavoitteensa kuluneen toimintavuoden aikana.

Poliisilaitoksen tehtävien kokonaismäärä kohosi edellisvuodesta noin 2,8 %, mutta kiireellisten A+B -tehtävien määrä laski noin 8 %. Kokonaistehtävämäärä nousu johtuu siitä, että poliisilaitoksen partiot ovat tehneet kiireellisten hälytystehtävien ohella omaaloitteisia valvontatehtäviä aikaisempaa enemmän, sillä oma-aloitteisten tehtävien määrä on noussut edellisvuodesta noin 7,5 %. Kiireellisten hälytystehtävien toimintavalmiusaika laski merkittävästi toimintavuoden aikana, sillä A+B -tehtävissä toimintavalmiusajan muutos oli noin -13 % edellisvuodesta. Toimintavalmiusaika pystyttiin pitämään hyvänä erityisesti kesäaikana, sillä EU-kokouksia varten asetetusta lomakiellosta johtuen kesäajan vahvuudet pystyttiin pitämään hyvinä. Toimintavalmiusajan vaihtelut ovat edelleen merkittävät isoimpien kaupunkikeskusten ja harvaan asuttujen alueiden välillä, ääripäitä edustavat Rovaniemi (n.12 min) ja Utsjoki (n.110 min). Perheväkivaltaan liittyvien hälytystehtävien määrää ja yleisten paikkojen pahoinpitelytapauksia saatiin selkeästi vähennettyä edellisvuodesta.

Liikennevalvontaan käytettyä työaika lisättiin toimintavuoden aikana noin 5 %. Kiinnijääneitä rattijuoppoja tavattiin yhteensä 856 kpl, joka on n. 14 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Rikoslakirikosten (pl liikenne rikokset) selvitysaste nousi 56,1 %:iin, joka on poikkeuksellisen hyvä edellisvuoteen nähden ja on valtakunnallisestikin korkeinta tasoa. Omaisuusrikosten selvitystaso nousi myös korkealle (42,2 %). Toimintavuoden aikana paljastettiin poikkeuksellisen paljon huumausainerikoksia, sillä vuoden 2019 aikana aloitettiin Meri-Lapin alueelta tehostettu huumausainerikosten kenttävalvonta, joka ulotettiin loppuvuodesta koko maakunnan alueelle. Rikoslakirikosten tutkinta-aika pysyi edelleen yli valtakunnallisen keskiarvon.

Lupapalvelujen kysyntä kasvoi poikkeuksellisen korkeaksi, kun nousua oli edellisvuoteen nähden peräti 42,7 %. Keskeisin muutos oli henkilökorttien kysynnässä, jossa kasvua oli 163,5 %. Myös ampuma-aselupien määrässä tapahtui edelleen merkittävää kasvua (13 %). Lupamäärien kasvun myötä henkilöstö on työskennellyt erityisen työpaineen alaisena. Poliisilaitoksen kattava lupapalveluverkosto on säilynyt ennallaan ja lupapalveluja on pystytty antamaan entisessä laajuudessa huolimatta henkilöstön vähentymisestä. Kesällä toteutettu ajokieltokäsittelyjen muutos tuomioistuimista poliisilaitoksille onnistuttiin toteuttamaan kivuttomasti.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

1.3.1 Valvonta ja hälytystoiminta

Poliisitoiminnan yhteiset tulostavoitteet ja toteuma Lapin poliisilaitoksessa vuonna 2019

1. Poliisilaitos turvaa kiireellisten hälytyspalvelujen saatavuuden nykyisellä tasolla:

Poliisin hälytystehtävien määrä Lapin poliisilaitoksen alueella nousi edellisestä vuodesta vajaalla kolmella prosentilla, eli reilulla 1 100 tehtävällä, mutta samalla A- ja B-kiireellisyysluokan tehtävät laskivat 8,9 prosentilla (-1 859 kpl). Tehokas valvonta ja poliisin näkyvyys yleisillä paikoilla on mahdollisesti vaikuttanut tähän.

A-kiireellisyysluokan tehtävien nousun 3685 kappaleeseen verrattuna aikaisemman vuoden 2598 kappaleeseen, selittää valtakunnallisesti Erica- järjestelmän käyttöönotto vuonna 2019 ja siihen liittyvä hätäkeskuspäivystäjien uusi ohjeistus kirjata tehtäviä toisin kuin aiemmin.

Vuoden 2019 aikana hälytystehtäviä hoidettiin yhteensä yli 41 000 kappaletta. Näin todeten oma-aloitteisia tehtäviä on tehty vuoden 2019 aikana lähes 3 000 tehtävää enemmän vuoteen 2018 verrattuna. Oma-aloitteisten tehtävien määrän lisääntyminen kaikilla kenttäjohtoalueilla johtuu mm. valvonnan lisääntymisen ohella myös poliisin perinteisen valvonnan kirjauskäytäntöjen tiukentumisesta.

Tietojohtoinen jaksosuunnittelu ja toteutuksen seuranta ovat lisänneet vapaasti ohjatun työajan tehokasta käyttöä, kaikilla kenttäjohtoalueella. Valvonnan tehostumisen vaikutus näyttäytyy myös liikennerikosten määrän lievänä kasvuna.

Toimintavalmiusaika A-tehtävissä on kasvanut 13,1 minuuttiin (12,9 min/2018). Vastaavasti toimintavalmiusaika AB-tehtävissä on parantunut 16,3 minuuttiin (18,8 min/2018).

Poliisilaitos on panostanut suunnitteluun pyrkien ennaltaehkäisevästi sijoittamaan partioita "riskianalyysimme" perustuen sellaisiin aikoihin ja paikkoihin, joissa oletamme partioista olevan suurin ja tarkoituksenmukaisin hyöty. Samoin kenttäpartioita on ohjeistettu seuraamaan tarkemmin hälytyksille lähtöä mm. vuorojen vaihtotilanteissa.

"Sallan malli" Koillis- Lapissa on jatkunut hyvänä toimintana ja malli vakinaistettiin parivuotta sitten. Sallassa kokeiluna aloitettu toimintamalli, missä yhdistettiin tutkija ja kenttämies yhdeksi partioksi, on tuottanut hyvää tulosta ja erittäin hyvää palautetta Sallan kunnasta ja kuntalaisilta. Partion aiempaa huomattavasti suurempi näkyvyys tuottaa turvallisuuden tunnetta. Vastaavaa mallia sovellettiin jo osan vuotta myös mm. Ylitorion - Pellon alueella.

Ns. Harva- alueille saatiin alkuvuodesta rekrytoiduksi jonkin verran lisää poliisimiehiä (6 kpl), mutta laitokselle osoitettua 9 HTV:tta ei täten saatu hakijoiden puutteesta joutuksen rekrytoiduksi.

Lapin poliisilaitos selviytyi EU- puheenjohtajakauden turvaamistehtävistä ennakoitua helpommin, koska laitoksen ei tarvinnutkaan komentaa näihin tehtäviin alkuvuodesta ennustettuja määriä poliisimiehiä.

Täten poliisilaitos selvisi mm. kesän ajasta normaalia vahvemmallalla resurssitasolla, koska oli varautunut näihin EU- komennuksiin mm. henkilöstön kesälomien lyhentämisellä ja normaalista poikkeavalla sijoittelulla.

2. Varmistetaan ensipartion toiminnassa rikostutkinnan tarpeet:

Poliisilaitos on parantanut kenttähenkilöstön osaamista antamalla teknisen tutkinnan koulutusta ja varmistamalla näiden partioiden käytettävissä olevan rikostutkimusmateriaalisen välineistön määrää ja laatua.

3. Poliisilaitos tehostaa maasta poistamispäätösten täytäntöönpanoa:

Maastapoistamistoimintaan poliisilaitoksesta on osoitettu valtakunnalliseen pooliin pyydetty resurssi. Omallakin väellä poistamisia on mahdollisuuksien mukaan suoritettu.

Muutoinkin ulkomaalaisten maassaolon edellytyksiä on valvottu käytännön YJT-valvonnan ja erikseen määrättyjen teemavalvontojen yhteydessä. Tällä osa-alueella on myös käynnistetty syksyllä ulkomaalaisvalvonnan yhteisvalvontaprojekti Rajavartiolaituksen kanssa tavoitteena ulkomaalaisvalvonnan tehostaminen koko Lapin alueella.

4. Poliisilaitos kohdentaa liikenteenvalvontaa painopistealueille, joita ovat rattijuopumukset, törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja raskas liikenne. Poliisilaitos toteuttaa vesiliikennevalvonnan suunnitelman mukaisesti.

Liikenteen valvontaan käytetty kokonaistyöaika ylitti 5,8 HTV:lla asetetun tavoitteen 18 HTV, samoin raskaan liikenteen valvontatavoite 1,7 HTV ylitettiin 0,2 HTV:lla. Työn suunnittelun kautta pyrittiin tehostamaan liikenteen valvonnan määrää ja sen toiminnan tuottavuutta.

Erityisesti liikenneryhmissä oli edelleen hyvin runsaasti henkilöstöpoistumaa eri syistä sekä heidän työpanostaan jouduttiin edelleen käyttämään melko runsaasti hälytyspartiovajeen korvaamisessa.

Liikenteenvalvonnan tuottavuus valvontaan kohdistettuun HTV:een verrattuna on edelleen aavistuksen heikentynyt.

Liikenne rikosten kokonaismäärä nousi Lapissa lähes viidellä prosentilla ja rikoksia kirjattiin vuoden 2019 aikana yli 4 600 kappaletta. Liikenne rikoksista rattijuopumusten määrä lisääntyi noin 14,6 prosenttiyksiköllä. Rattijuopumuksia oli vuonna 2019 yli 800 kappaletta, joista törkeitä rattijuopumuksia oli lähes 305 kappaletta.

Rattijuopumusten määrään vaikuttivat ainakin lisääntynyt rattijuopumusvalvonta sekä valvonnassa esiin tulleiden niin sanottujen ”huumerattien” lisääntyminen. Kehitystä voidaan pitää huolestuttavana liikenneturvallisuuden kannalta. Liikenne rikkomuksissa tapahtui edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 14 prosentin lasku.

Poliisilla oli edelleen käytössä Lapissa kiinteitä automaattivalvontapisteitä vain Kemin ja Rovaniemen välillä vt.-4:llä sekä yksi kameralaittein varustettu automaattivalvontauto. Automaattisen liikennevalvonnan suoritteiden määrä laski vuoden 2019 aikana, mutta valvontasuoritteiden - yli 12 500 kappaletta - määrän sisällä poliisin automaattivalvontauton käyttöaste kasvoi kolmanneksella edellisestä vuodesta.

Liikenneyksikön johtajaksi saatiin vihdoinkin oma komisario, kun Mika Grönroos aloitti tässä tehtävässä joulukuussa.

5. Poliisilaitos käyttää tehokkaasti mahdollisuutta ajoneuvon takavarikointiin liikenteen uusintarikollisuuden vähentämiseksi:

Ajoneuvojen takavarikoiteja on suoritettu vähän. Poliisilaitoksen alueella on ongelmana mahdollisten takavarikkoajoneuvojen säilytystilojen puutteet, joita ei ole jatkuvista yrityksistä huolimatta saatu parannetuiksi.

Poliisiyksikön omat tavoitteet toimialueen turvallisuuden parantamiseksi vuonna 2019

- *Lisätään vapaasti ohjattavan työajan käyttöä YJT- ja liikenteenvalvontaan erityisesti Harva- alueilla. Samalla parannetaan harva-alueen kiireellisten hälytystehtävien toimintavalmiusaikoja ja tehostetaan poliisin näkymistä (näkyvää valvontaa) etenkin alueen vaikeimmin tavoitettavissa osissa. Toimintojen järjestelyistä johtuen tämä edesauttaa samalla myös rikostorjunnan vaikuttavuutta Harva- alueillamme.*

VH- sektorilla on kaikilla kenttäjohtoalueilla annettu henkilöstölle ajallisia teemavalvontaohjeita ja - tavoitteita. Samoin on myös korostettu oma- aloitteisten tehtävien tärkeyttä. Kenttä- ja ryhmänjohtajien esimiesasemaa on korostettu ja heitä on rohkaistu/kannustettu/vaadittu ohjaamaan henkilöstöään poliisilaitoksen tavoitteiden mukaiseen toimintaan koko työajan osalta. Näitä ohjeita ja niiden toteuttamista on myös seurattu ja näistä tiedoista on annettu palautetta.

- *Poliisilaitos varautuu Lapin maakunnan alueella voimakkaasti kasvavan ulkomaisen matkailun tuomiin turvallisuusuhkiin yhteistyössä matkailuyritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Lapin asukkaiden ja Lappiin tulevien matkailijoiden turvallisuutta lisätään suuntaamalla valvontaa ja näkyvillä oloa matkailukeskuksissa ja niiden läheisyydessä sekä suorittamalla analyysin perusteella liikenteenvalvontaa keskeisillä matkailijareiteillä.*

Poliisilaitos on edelleen kohdistanut valvontaa turistikohteiden ympäristöihin huomioiden niiden lisääntyneet majoittujamäärät. Samoin on oltu eri tavoin yhteistyössä ennaltaehkäisevässä mielessä majoitus- ja erilaisten ohjelmapalvelu- ja safariyritysten kanssa. Samoin on ollut erityisyhteistyötä mm. israelilaisten turistivirtojen tiimoilta Rovaniemellä.

Liikenneyksikkö on suorittanut tie- ja maastoliikenteenvalvontaa huomioiden erityisesti matkailijoiden liikkuminen kyseisillä osa-alueilla.

Poliisilaitos on osallistunut yhteistyöhön sidosryhmiemme kanssa matkailuturvallisuuden parantamiseksi. Poliisilaitoksen henkilöstö on tutustunut paikallisten matkailukohteiden turvallisuusjärjestelyihin ja heidän henkilökuntansa pienimuotoista koulutusta on jatkettu. Myös omaa henkilökuntaa on edelleen koulutettu.

Ennalta estävää valvontaa ja partioiden esilläoloa on edelleen jatkettu kenttätoiminnassa. Vuoden aikana järjestetyissä erikokoisissa yleisötilaisuuksissa poliisilaitos on ollut aikaisempien vuosien mukaisesti kansalaisten näkyvillä turvaamassa tapahtumien kulkua.

Erityistä liikenneturvallisuusanalyysiä on nykyisellään RTA -yksikössä tuottanut liikenneanalyysiin koulutettu poliisimies. Raskaan liikenteen valvontaa on suunnattu edelleen erityisesti vt- 21 suuntaan. Samalla on turvattu liikennepoliisin toimesta hälytyspalveluita Kilpisjärven ja Enontekiön alueilla.

Maastoliikennettä on valvottu erityisen suunnitelman mukaisesti eri puolilla Lappia, keskittyen hoidetuilla reiteillä tapahtuneeseen lukumääräisesti runsaimpaan kelkkailuun mm. Levi - Ylläksen alueella sekä myös muilla matkailualueilla.

Yleisten paikkojen järjestyshäiriöt ovat säilyneet tasan samalla tasolla kuin edellisenäkin vuotena, mutta pahoinpitelyt ovat lievässä 5,5 % kasvussa. Poliisilaitoksen jatkuva teema, "poliisi siellä missä ihmiset", on osittain tuottanut tulosta.

Katuturvallisuusindeksi on heikentynyt arvoon 95,3, verrattuna edellisen vuoden vastaavan ajan lukuun 102,3.

- *EET -toiminnon kautta kehitetään edelleen lähisuhdeväkivaltatilanteiden kokonaisvaltaista hoitamista yhdessä sidosryhmien ja poliisin kesken. Toiminnot jalkautetaan koko Lapin alueelle. EET toiminto kehittää edelleen RETO- sekä ANK-KURI- toimintaa ja menetelmät otetaan käyttöön soveltuvin osin koko Lapin maakunnan alueella.*

Perheväkivallasta aiheutuneissa kotihälytyksissä on nähtävissä selvää vähentymistä. Tähän on pyritty vaikuttamaan yhteistyön tehostamisella sosiaali- ja terveystieteiden sidosryhmätoimijoiden kanssa. Ankkuritoimintaa on käytetty soveltuvin osin perheväkivaltatilanteissa. Suunta perheväkivaltatapauksissa on selvästi vähenevä, 695 tapausta, joka on -29,4 % vähemmän verrattuna edellisen vuoden lukuun 984 perheväkivaltahälytystä.

Yhteistoimintaa on vahvistettu Ensi- ja Turvakodin kanssa ja poliisi on ohjannut asiakkaita heidän palvelujen piiriin. Toimintaa laajennetaan koko Lapin alueelle.

VALVONTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamäärärahat, 1000 euroa	4 703	4 670		4 951
Henkilötyövuodet	61,1	60,6	66,0	63,6
Valvonnan kustannukset, 1000 euroa	6 256	6 194		6 750
Valvonnan kustannukset euroa / htv	102 389	102 220		106 140
Taloudellisuus (kustannukset / A B C -tehtävät)	158,84	154,41		163,72
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (A B C -tehtävät / henkilötyövuodet)	644	662	621	648

VALVONTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
PALVELUKYKY JA LAATU				
Katuturvallisuusindeksin arvo (1999=100)	93	102	95	95
Liikenneturvallisuusindeksin arvo (2001=100)	215	170	155	
Valvontaindeksi (2014=100)				
Häiriöindeksi (2014=100)				
SUORITTEET				
Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden (yjt) tehtävämäärä A B C, kpl	39385	40114	40000	41233
Yleisten paikkojen pahoinpitelyjen määrä	493	483	450	496
Yleisten paikkojen vahingontekojen määrä	475	536	510	549
Yksityisillä paikoilla tapahtuneiden pahoinpitelyjen määrä	767	643	720	692
Liikennevalvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	23,5	22,6	18	21,7
- josta raskaan liikenteen valvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	1,8	1,9	1,7	1,6
Automaattisen liikennevalvonnan suoritteet * (huom. vain liikuttavat yksiköt, luvut 2017 ei vertailukelpoinen)	1796	1627	3500	1912
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, tapausten määrä	127	144	140	151
Henkilövahinkoon johtaneet liikenneonnettomuudet, määrä			130	
Rattijuopumusrikosten määrä (tavallinen, törkeä, muu ja luovuttaminen)	766	750	820	856
Ulkomaalaisvalvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	0,5	0,7	1,50	0,9

* Lähde: Poliisiparametri 2016 ja 2018

HÄLYTYSOIMINTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamenoäärärahat, 1000 euroa	6 270	6 628		7 096
Henkilötyövuodet	85,0	91,8	94,0	94,0
Hälytystoiminnan kustannukset, 1000 euroa	8 551	9 035		9 844
Hälytystoiminnan kustannukset euroa / htv	100 600	98 423		104 728
Taloudellisuus (kustannukset/AB hälytystehtävät) euroa	357,86	400,22		475,21
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (AB-hälytystehtävät / henkilötyövuodet)	281	246	266	220
PALVELUKYKY JA LAATU				
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min	12,3	12,9	12,8	13,1
Toimintavalmiusaika A- ja B-luokan tehtävissä, min	18,4	18,8	18,5	16,3
SUORITTEET				
Hälytystehtävien määrä (A,B,C), kpl	39 385	40 114	41 000	41 233
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät, lkm, enintään	1 110	984	1050	695

HÄLYTYSTOIMINTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
A- ja B -hälytystehtävien määrä enintään, kpl	23 895	22 575	25 000	20 716
Perheväkivaltarikosilmoitusten määrä, kpl	137	128	150	129

* Lähde: Poliisiparometri 2016 ja 2018

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamenoäärärahat, 1000 euroa	8 517	8 000		8 860
Henkilötyövuodet	122,7	119,6	114,0	130,5
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	11 393	11 189		12 819
Rikostorjunnan kustannukset euroa / htv	92 852	93 557		98 228
Taloudellisuus (kustannukset/selvitetyt rikoslakirikokset)	1 286	1 325		1 343
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset / henkilötyövuodet)	72	71	78,9	73
PALVELUKYKY JA LAATU				
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne rikokset), prosenttia, vähintään	55	48	50	56
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne rikokset), keskiarvo, vrk	155	153	150	161
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	39	33	35	42
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Henkirikokset	109	77	100	136
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Pahoinpitelyrikokset	77	70	73	77
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	443	417	300	339
SUORITTEET				
Kaikki selvitetty rikokset, määrä	20 601	23 572	20 000	22 738
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	8 861	8 441	9 000	9 547
Päätettyjen talousrikosten määrä	45	44	50	34
Avoinna olevien talousrikosten määrä	58	50	55	71
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset, määrä	11	25	20	19
Poliisin paljastamat törkeät huumausainerikokset, määrä	9	18	20	15
Haltuun saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa	0,352	3,626	0,9	4,480
Haltuun saatu rikoshyöty huumausainerikoksissa (netto), milj. euroa	0,390	0,458	0,3	0,016
Haltuun saatu rikoshyöty, muu rikos (netto), milj. euroa	0,016	0,046	0,3	0,035
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Henkirikokset	23	22	20	11
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Pahoinpitelyrikokset	1 221	1 087	1 100	1 144
Rasistiset ja muut viharikokset, kpl	4	7	10	7
Päätettyjen JR-juttujen lukumäärä	8	16	6	17

* Lähde: Poliisiparometri 2016 ja 2018

1.3.2 Rikostorjunta

Tulostavoitteet 2019

1. *Rikostorjunnassa painotetaan vakavien henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten, mukaan lukien perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja seksuaalirikokset, sekä yhteiskunnan kannalta haitallisimpien tekojen (terroristiset rikokset, järjestäytyneet rikollisuus, tietoverkkorikollisuus, talousrikollisuus ja harmaa talous, huumausainerikollisuus ja viharikollisuus) ennalta estämistä ja tutkintaa.*

Tavoitteet on pääosin saavutettu.

Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset on hoidettu tavoitteen mukaisesti, selvitystaso on 77 %, mikä on parempi kuin edellisenä vuonna.

Poliisilaitos on tehnyt yhteistoimintaa perheväkivaltaan liittyen muiden viranomaisten ja terveydenhoitohenkilöstön kanssa, jotta näihin tapauksiin on voitu pureutua syvällisemmin ja monipuolisemmin.

Tästä on ollut apua ja yhteislukumäärät ovat pysyneet vuoden 2018 tasolla 129 kpl ja on laskenut vuodesta 2017 (137 kpl).

JR-rikoksia on tutkittu enemmän kuin aikaisempina vuosina (17 kpl) ja törkeitä huumausainerikoksia 19 kpl ja huumausainerikoksia yhteensä 1078, mikä on enemmän kuin edellisenä vuonna (798). Talousrikoksia on päätetty 34, mikä on hieman vähemmän kuin aikaisempina vuosina, talousrikostutkinnan resurssit on pidetty Pohan linjassa tasossa.

Viharikoksia on tunnistettu ja kirjattu 7 kpl.

2. *Talousrikostorjunnan ennalta estävyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi sekä tutkinta-aikojen lyhentämiseksi varhennetaan ja syvennetään yhteistoimintaa erityisvalvontaviranomaisten kanssa, kehitetään juttujen esikäsittelyä ja tutkintaprosesseja, toteutetaan nopeutetun tutkinnan toimintamalleja sekä käytetään tehokkaita toimia rikoshyödyn pois ottamiseksi. Talousrikostorjuntaan kohdennettujen virkojen määrä ei vähene vuoden 2018 tasosta.*

Tavoitteet on pääosin saavutettu. Talousrikostutkinnan henkilöresurssit on pidetty Pohan määrittelemällä tasolla.

Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika on hieman pienentynyt (339) mikä johtuu juttujen priorisoinnista sekä riittävien resurssien kohdentamisesta talousrikostutkintaan. Toimenpiteenä on vanhojen juttujen tehokas tutkinta, jolloin päästään myös talousrikostutkinnassa lähemmäksi reaaliaikaista tutkintaa.

Rikoshyödyn osalta näyttää erittäin hyvältä. Kesäkuun lopussa haltuun saatu rikoshyöty oli 4,480milj.

3. *Päivittäisrikosten esitutkintaprosessia kehitetään yhteistyössä syyttäjien kanssa siten, että rikosten esikäsittelytoiminnot ovat yhtenäiset, varmistetaan rikosten selvitystason hyvä taso ja pyritään lyhentämään tutkinta-aikoja. Esikäsittelytoimintojen yhtenäiskäytännöissä huomioidaan sovittelutoiminnan ja Rikosuhripäivystyksen toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö ja sen kehittäminen mm. ennalta estävän toiminnan ja uusintarikollisuuden torjunnan kannalta.*

Lapin poliisilaitos on yhdessä syyttäjien kanssa laatinut ohjeistuksen yhteistoiminnasta ja esitutkintaprosessista. Pelisääntökirjassa on yhteisiä linjauksia syyttäjän kanssa myös rikosten esikäsittelytoimintaan koko Lapin alueella, esikäsittelytoimintaa on edelleen kehitetty yhtenäisen toimintatavan saavuttamiseksi Lapin alueella. Säännöllisillä palavereilla syyttäjien ja tutkinnanjohtajien kanssa varmistetaan esitutkintaprosessin sujuvuus. REK-toiminnolla on yksi yhteinen POV-tutkinnanjohtaja Lapin alueella.

Sovittelutoiminta ja rikosuhripäivystys on huomioitu rikostutkinnassa ja ennalta estävää näkökulmaa on painotettu em. toimintojen yhteydessä.

rikoslakirikosten (pl liikenne) selvitystaso on pysynyt hyvällä tasolla 56 %.

Rikosten tutkinta-aika (161 vrk) on hieman kasvanut edellisten vuosien tasolta.

4. Kehitetään rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan prosesseja ja menetelmiä.

RTA- ja EET-toiminnot ovat olleet kiinteässä yhteistyössä lähialueiden viranomaisten kanssa mm. yhteisillä palavereilla sekä tietojen vaihdolla. Järjestäytynyt/huumerikosryhmä (JRHU) on ollut kiinteässä yhteistyössä Ruotsin poliisin kanssa. Yhteistyö Luulajan poliisin tiedustelun (UND) kanssa on toiminut hyvin ja tehokkaasti.

Paikallispoliisiyhteistyö Haaparannan poliisin ja Tullin kanssa on muodostunut peruspoliisityöksi ja tietoa jaetaan puolin ja toisin. Tietolähdetoiminnan osalta tiedot toimitetaan Luulajan poliisille valvojatatasolta. Schengen tarkkailuilmoitukset ja EIO -pyynnöt Lapista kulkevat Sirenen kautta ja yhteistoiminta on ollut hyvällä tasolla.

Prum yhteistoimintatapahtumia on ollut vuositasolla 2-3. Yhteisissä operaatioissa on painotettu paljastavaa tutkintaa erikseen määriteltyjen kohteiden osalta sekä kenttävalvontaan.

5. Hyödynnetään kyberrikostorjunnan kehittyvät mahdollisuudet kaikessa rikostorjunnassa.

Kyberrikostorjuntaan on kiinnitetty huomiota mm. yhteisillä koulutuspäivillä sekä kouluttamalla taktisen tutkinnan sekä ICT- tutkinnanhenkilöitä kyberrikosten tutkintaan.

6. Huumausainerikollisuutta torjutaan suunnitelmallisesti. Puututaan tehokkaasti ja kohdennetusti vakavaan huumausainerikollisuuteen sekä lievempiin huumausainerikoksiin erityisesti paikallistasolla huomioiden uudet ilmiöt (uudet huumausaineet, ja huumausaineiden verkossa tapahtuva välittäminen). Lisäksi tuetaan huumausaineiden käytöstä irtautumista.

Huumausainerikoksia (1078 kpl) on paljastettu enemmän kuin edellisenä vuonna (798 kpl) ja huumausainerikollisuuden torjuntaa on kehitetty suunnitelmallisesti, mm. perustamalla Meri-Lappiin ja Rovaniemelle kenttävalvontatiimit (KEVA) ja ennalta estävän tutkinnan tiimit (EET), joiden päätehtävänä on huumerikollisuuden ennalta estävä toiminta sekä tutkinta erityisesti nuorten henkilöiden osalta. Kenttävalvontatiimi on suorittanut valvontaa sekä ennalta estävää toimintaa koko Lapin poliisilaitoksen alueelle.

Erityisesti on huomioitu nuorten huumausainekäyttäjien jälkihoito ja irtaantuminen huumausaineista, toiminnassa sidosryhmät ovat tärkeässä roolissa pysyvän vaikutuksen aikaansaamiseksi.

7. *Poliisilaitos kehittää rikostiedustelu- ja analyysiyksikön (RTA) toimintaa Poliisihallituksen poliisitoimintayksikön Analyysitoimintojen ohjauksessa valtakunnallisesti yhtenäiseen suuntaan ja osaksi koko poliisihallinnon analyysitoiminnan ekosysteemiä*

RTA-toiminto on saman tutkinnanjohtajan ohjauksessa EET--toiminnon kanssa ja analyysitoimintaa on kehitetty koulutuksen ja rekrytoinnin kautta.

RTA on osallistunut vahvasti tiedottamiseen ja tuottanut viikkoraportin sekä kohdenettujen viestien välityksellä tietoa valtakunnallisesti ja paikallisesti merkityksellisistä ilmiöistä ja rikoksentekeijöistä.

8. *Poliisin yksiköt varmistavat ennalta estävän toiminnan johdetut rakenteet ja Ankkuritoiminnan toimintaedellytykset resurssiensa puitteissa. Ankkuri-toiminnan osalta tulee tehdä kirjalliset sopimukset. Ennalta estävän erityistoiminnan kohteet valitaan tietojohtoisesti ja lisäksi kiinnitetään erityistä huomioita lähiöturvallisuuteen ja palvelutason kannalta haasteellisiin sekä harvaan asuttuihin alueisiin.*

Moniammatillista Ankkuri-toimintaa on kehitetty edelleen ja toimintaa laajennetaan soveltuvien osin koko Lapin alueelle. EET-toimintaan on rekrytoitu lisää henkilöstöä ja toimintaa kehitetään tietojohtoisen poliisitoiminnan suuntaan.

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamäärärahat, 1000 euroa	8 517	8 000		8 860
Henkilötyövuodet	122,7	119,6	114,0	130,5
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	11 393	11 189		12 819
Rikostorjunnan kustannukset euroa / htv	92 852	93 557		98 228
Taloudellisuus (kustannukset/selvitetty rikoslakirikokset)	1 286	1 325		1 343
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (selvitetty rikoslakirikokset / henkilötyövuodet)	72	71	78,9	73
PALVELUKYKY JA LAATU				
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne rikokset), prosenttia, vähintään	55	48	50	56
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne rikokset), keskiarvo, vrk	155	153	150	161
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	39	33	35	42
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Henkirikokset	109	77	100	136
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Pahoinpitelyrikokset	77	70	73	77

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	443	417	300	339
SUORITTEET				
Kaikki selvitetyt rikokset, määrä	20 601	23 572	20 000	22 738
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	8 861	8 441	9 000	9 547
Päätettyjen talousrikosten määrä	45	44	50	34
Avoinna olevien talousrikosten määrä	58	50	55	71
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset, määrä	11	25	20	19
Poliisin paljastamat törkeät huumausainerikokset, määrä	9	18	20	15

1.3.3 Lupahallinto

Tulostavoitteet 2019

Lupahallinnon tulostavoitteiden osalta voidaan todeta, että uusi asetietojärjestelmä ja aselupien sähköisen asiointi siirtyivät edelleen.

Nykyisen LUHTI- asetietojärjestelmän perkaamista jatkettiin erityisesti haltuun saattomien kuolinpesien aseiden sekä virheellisten rekisterikirjausten osalta. Poliisilaitos toimitti Riihimäelle v. 2019 aikana valtiolle luovutettuja sekä myyntiin meneviä aseita kolmella eri kuljetuksella, yhteensä 879 kpl.

Poliisille 1.6.2019 siirtyneiden ajokieltoasioiden käsittelyyn rekrytoitiin siviilivirkoina ajo-oikeuspäätösten tekijä ja valmistelija. Ajo-oikeusasioiden sujuvaa käsittelyä hankaloittivat ensimmäisten kuukausien aikana ongelmat eri toimijoiden rekisterien yhteensovittamisessa. Vuoden 2019 lopussa arvioitiin uusien ajo-oikeuskäsittelyjen määrän olleen ennakoitua suurempi.

Henkilöllisyysasiakirjojen suuri kysyntä erityisesti loma-aikana aiheutti lupahenkilöstölle haasteita. Lisäresurssin avulla palvelukyky saatiin pidettyä tyydyttävällä tasolla ja jonotusajat kohtuullisina. Kaikkien lupasuoritteiden määrä kasvoi 30,1 % vuoteen 2018 verrattuna, ja erityisesti henkilökorttien määrässä kasvu oli suurta, yli 90 %. Kappalemäärissä muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli 10.150 kpl.

Rahankeräyslain uudistus toteutuu 1.3.2020, ja lupasektorin omaa koulutusta oli syyskuussa 2019. Valtakunnallinen koulutus toteutetaan helmikuussa 2020.

Lupavalvontaryhmä on ollut mukana turvallisuusalan valvonnassa sekä tehnyt yleisötilaisuusvalvontaa v. 2019 aikana 10 eri yleisötillaisuudessa. Valvonta on painottunut keulan suuriin yleisö- ja pelitapahtumiin.

LUPAHALLINTO - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Henkilötyövuodet	35,3	35,5	33,00	37,9
- lupapalvelut, maksullinen, htv	20,1	20,7	20,0	21,7
- lupapalvelut, maksuton, htv	15,2	15,6	15,0	16,2
Lupahallinnon kustannukset, 1000 euroa	3 433	3 514	ei asetettu	3 973
Taloudellisuus (kustannukset/poliisin myöntämät luvat)	113,7	104,0		90,6
Lupahallinnon kustannusvastaavuus, prosenttia	66,9	76,7	70,0	85,9
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (poliisin myöntämät luvat/lupa-htv, maksullinen ja maksuton)	855	949	866	1 157
Maksullisen toiminnan tuottavuus (poliisin myöntämät luvat/lupa-htv, maksullinen työaika)	1502	1 693	1 515	2 021
Maksuttoman toiminnan tuottavuus (valvonnalliset suoritteet/maksuton työaika, lupa-htv)	209,4	231,0	259,3	195,7
PALVELUKYKY JA LAATU				
SUORITTEET				
Poliisin myöntämät luvat yhteensä, kpl	30 189	33 696	30 300	43 846
Matkustusasiakirjat (passit ja henkilökortit)	24 557	27 809	25 000	37 455
Ajoluvat				
Turva-alan luvat	534	470	450	464
Aseluvat	4 247	4 873	4 300	5437
Ulkomaalaisluvat				
Muut luvat	851	544	550	473
Sähköisen asioinnin käyttöaste %	50,2	55,8	60	58,8
Valvonnalliset suoritteet (alla olevat yhteensä)	3183	3606	3 890	3170
Aseiden hallussapitolupiin kohdistuvat peruutukset ja varoitukset	337	451	360	541
Ajo-oikeuspäätökset (huom. vertailtavuusongelma LTJtietojärjestelmästä ATJ-järjestelmään; tavoitetaso asetetaan toistaiseksi v. 2015 tavoitetasolle)	2 832	3 142	3 500	2 616
Järjestyksenvalvojakorttien peruutukset ja varoitukset	10	10	20	8
Vartijakorttien peruutukset ja varoitukset	4	3	10	5

1.3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Kustannusvastaavuuslaskelma on esitetty tarkemmin liitteellä 1.

Lupapalvelusuoritteiden kustannusvastaavuus oli 85,94 %, joka on 9,2 % edellisvuotta suurempi. Poliisilaitoksen tavoite 70 %:n kustannusvastaavuudesta ylittyi selvästi. Kannattavuuden paranemiseen vaikutti eniten 27,9 % edellisvuotta suurempi lupatuotokertymä, joka johtui pääasiassa matkustusasiakirjojen kysynnän kasvusta (+34,7 %). Kokonaiskustannusten kasvu 14,2 prosentilla oli selvästi tuottojen kasvua vähäisempää. Erilliskustannukset nousivat 16,1 %. Henkilöstökustannukset, lähinnä palkkatason

muutokset ja yhden htv:n lisäys maksullisen toiminnan kokonaishtv:hen, vaikuttivat muutokseen eniten. Yhteiskustannusten muutos on tarkastelujaksolla asettunut +10 prosentin tasolle vuosittain.

Muun julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan tuottokertymä oli edellisvuotta huomattavasti suurempi, tuottoja kertyi 39,5 prosenttia enemmän. Matkustusasiakirjojen kysynnän kasvu heijastui näihin tuottoihin, sillä Väestörekisterikeskuksen poliisille suorittamat palvelumaksut kirjautuvat tähän tuottoryhmään.

Liiketaloudellisten suoritteiden tuottokertymä on hyvin vähäinen ja vaihtelee vuosittain. Kannattavuus on molemmissa heikko. Erityislakien mukaisia suoritteita poliisilaitoksella ei ollut.

MAKSULLINEN TOIMINTA €	Lupapalvelusuoritteet 2017	Lupapalvelusuoritteet 2018	Lupapalvelusuoritteet 2019	Muut julkisoikeudelliset suoritteet 2017	Muut julkisoikeudelliset suoritteet 2018	Muut julkisoikeudelliset suoritteet 2019
1. TUOTOT	1 404 439	1 674 254	2 140 892	26 270	29 211	40 755
2. KUSTANNUKSET						
Erilliskustannukset	1 394 419	1 401 883	1 628 024	27 952	32 838	46 631
Yhteiskustannukset (osuus)	704 947	780 312	863 082	9 340	8 235	12 351
KAIKKI KUSTANNUKSET	2 099 366	2 182 195	2 491 106	37 292	41 073	58 982
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot-kustannukset)	-694 927	-507 941	-350 214	-11 022	- 11 861	-18 208
KUSTANNUSVASTAAVUUS %	66,90 %	76,72 %	85,94 %	70,44 %	71,12 %	69,13 %

MAKSULLINEN TOIMINTA €	Liiketaloudelliset suoritteet 2017	Liiketaloudelliset suoritteet 2018	Liiketaloudelliset suoritteet 2019
1. TUOTOT	4 385	3 025	2 973
2. KUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset	6 987	3 401	3 400
Yhteiskustannukset (osuus)	2 334	853	901
KAIKKI KUSTANNUKSET	9 321	4 253	4 301
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot-kustannukset)	-4 936	-1 228	- 1328
KUSTANNUSVASTAAVUUS %	47,04 %	71,12 %	69,13 %

Maksullinen toiminta 2017–2019, euroa
Lähde: Poliisilaitoksen laskelmat

1. 4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tulostavoitteet 2019

Poliisiyksikkö edistää uudenlaisia työnteon tapoja ja uutta organisaatiokulttuuria, kuten esimerkiksi digitalisaation ja HR-roolin kehittäminen sekä valmentavan johtamisen vahvistaminen.

Tulostavoitteiden toteuma 2019

Henkilöstöhallinnon uudelleenorganisointi on toteutettu ja HR -prosessien kehittäminen aloitettu. Valmentavan johtamisen kouluttajat on nimetty ja koulutusta on annettu päällystöesimiehille osallistavilla metodeilla sekä tuetaan johtamista. Valmentavan johtamisen esimieskoulutus toteutetaan henkilö- ja toimenkuvamuutosten vuoksi 2020 aikana.

Jatketaan henkilöstöstrategian painopisteiden toteuttamista, jossa osaamisen kehittäminen, rekrytointi, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus ovat johtavia toimeenpanon periaatteita.

Poliisimiesten kokonais-htv-määrä on noussut saadun lisärahoituksen turvin, vaikka hakijoita ei ole saatu riittävästi kaikkiin avoinna oleviin virkoihin harva-alueella.

Henkilöstön kokonaismäärä on kasvanut merkittävästi aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Naispoliisien määrän osalta on tapahtunut hienoista nousua aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Tuottavuuteen, palvelukykyyn ja henkilöstön työhyvinvointiin on vaikuttanut erityisesti pitkät sairauspoissaolot, joiden määrä on edellisiin vuosiin verrattuna jatkanut edelleen kasvuaan ja erityisesti vuoden 2019 tavoitetasoon verrattuna.

HENKILÖSTÖRESURSSIT	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Henkilöstömäärä ja rakenne, poliisin momentti				
1. Poliisin henkilöstö yhteensä, htv	387	388	390	406
2. Poliisimiehet, htv	290	286	292	300
3. Opiskelijat, htv	8	13	11	14
4. Muu henkilöstö, htv	89	89	87	92
5. Naisia, %-osuus koko henkilöstöstä	31	31	32	33
6. Naisia, %-osuus poliisimiehistä	17	17	18	19
Työhyvinvointi				
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	10	13	8	14
Työtyytyväisyysindeksi				
Osaamisen kehittäminen				

HENKILÖSTÖRESURSSIT	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Tavoite- ja kehityskeskustelujen käyminen (% henkilöstöstä käynyt)	99	99	100	99

1.5 Tilinpäätösanalyysi

1. 5.1 Rahoituksen rakenne

RAHOITUS 1000 euroa	2017	2018	2019
Toimintamenot	26 589	26 251	28 114
Hankerahoitus	0	0	0
Poliisi amk-harjoittelu	302	460	468
Siirtomääräraha	0	0	0
Poliisin toimintamenot, rahoitus netto	26 891	26 711	28 552
Tuottotavoite, toiminnan muut tuotot	80	80	80
Poliisin toimintamenot, rahoitustavoite brutto	26 971	26 791	28 662
Tuottokertymä, toiminnan muut tuotot	90	74	85
Poliisin toimintamenot, toteutunut rahoitus brutto	26 981	26 785	28 667
Maastapoistamis- ja noutokuljetukset, käyttö	83	76	61
STM Kuolemansyyn selvittämisen menot, vainajienkuljetukset, käyttö	-	461	457
STM Oikeuslääketieteellisten tutkimusten menot, käyttö	32	43	62
STM ja TEM, työllistämistuki, käyttö	138	65	63

Rahoituksen rakenne 2017–2019, 1000 euroa
Lähde: Kieku-järjestelmä

Poliisilaitoksen rahoitus koostui poliisin toimintamomentin nettomäärärahasta ja nettobudjetoituista tuotoista (ei lupatuottoja), poliisin Maastapoistamis- ja noutokuljetukset -momentin 26.10.20 käytöstä, STM:n momenttien 33.02.20.02 ja 33.02.20.03 käytöstä sekä STM:n ja työ- ja elinkeinoministeriön työllisyysmäärärahasta. Valtiovarainministeriön koulutuskorvaus on kirjattu vuosina 2017–2019 yhteistoiminnan tuoksi.

Poliisin toimintamenojen toteutuneesta kokonaisrahoituksesta 99,7 % oli toimintamenoihin myönnettyä toimintavuoden määrärahaa ja 0,3 % nettobudjetoituja tuottoja. Lupatuotot ovat kertyneet keskitetysti poliisihallitukseen, minkä vuoksi nettotuottojen osuus rahoituksesta on vähäinen.

Momentin 26.10.20 määrärahaa poliisilaitos käytti 61.000 euroa. Määrärahasta maksetaan maasta poistamiseen ja turvapaikkatutkintaan kohdistuvia kuluja ja määrärahan käyttö vaihtelee vuosittain.

Poliisin määräämistä vainajienkuljetuksista aiheutuvat kulut on maksettu vuodesta 2018 alkaen sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan momentilta. Poliisilaitos käytti tätä määrärahaa 457.000 euroa.

Poliisi voi käyttää oikeuslääketieteellisten tutkimusten kuluihin sosiaali- ja terveystieteiden hallinnonalan momenttia. Poliisilaitos käytti tätä määrärahaa 62.000 euroa.

Poliisilaitos sai STM:n ja TEM:n työllistämismäärärahaa neljän henkilön erimittaisten työllisyysjaksojen palkkauskuluihin yhteensä 63.000 euroa.

1. 5.2 Talousarvion toteutuminen

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1000 €	Budjetti 2019	Käyttö 2019	Käyttö %	Ero
Toiminnan tuotot	80	83	101,4	3
Rahoitustuotot	0	0		0
Satunnaiset tuotot	0	2		2
Tuotot yhteensä	80	85	106,3	5
Toiminnan kulut	28 636	28 488	99,5	148
Rahoituskulut	2	2	100,0	0
Satunnaiset kulut	6	6	100,0	0
Investoinnit	18	20	111,1	-2
Kulut ja investoinnit yhteensä	28 662	28 516	99,5	146
Tuotto- ja kululaskelma / Siirtyvä erä	28 582	28 431	99,5	151

Poliisin toimintamenojen 26.10.01 budjetti ja toteuma 2019, 1000 euroa
Lähde: Kieku-järjestelmä

1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma

KÄYTTÖ 1000 €	Käyttö 2017	Käyttö 2018	Käyttö 2019	Muutos 2018-2019	Muutos %
TUOTOT					
Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot	4	3	3	0	0
Lupapalvelut	-	-	-	-	
Muut julkisoikeudelliset suoritteet	26	29	41	12	41,4
Maksullisen toiminnan tuotot	30	32	44	12	37,5
Muut tuotot	45	43	39	-4	-9,3
Rahoitustuotot	0	0	0	0	
Satunnaiset tuotot	15	-1	2	3	
TUOTOT YHTEENSÄ	90	74	85	11	14,9
KULUT					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 085	878	1 008	130	14,8
Henkilöstökulut	21 590	21 540	23 160	1 620	7,5
Vuokrat	1 792	1 981	1 992	11	0,6
Palvelujen ostot	1 888	1 570	1 716	146	9,3
Muut kulut	543	559	612	53	9,5
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	26 898	26 528	28 488	1 960	7,4
Rahoituskulut	1	1	2	1	100,0
Satunnaiset kulut	21	7	6	-1	-14,3
KULUT YHTEENSÄ	26 920	26 536	28 496	1 960	7,4
INVESTOINNIT	-	42	20	-22	-52,4
KULUT JA INVESTOINNIT YHTEENSÄ	26 920	26 578	28 516	1 938	7,3
NETTOKÄYTTÖ	26 830	26 504	28 431	1 927	7,3

Poliisin toimintamenot 26.10.01, käyttö 2017–2019 1000 euroa
Lähde: Kieku-järjestelmä

Toiminnan kulut

Henkilöstökulujen kasvulla oli euromääräisesti suurin vaikutus toiminnan kokonaiskulujen nousuun 7,3 prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Vuoden 2019 rahoituskehys mahdollisti henkilöstön lisärekrytoinnin ja poliisin toimintamenoista rahoitettu htv kasvoi 17 henkilötyövuodella.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat kuluryhmän kulut olivat toiminnan turvaamisen kannalta tavanomaisella noin miljoonan euron tasolla vertailuvuoden 2018 kulutuksen ollessa poikkeavan alhainen.

Vuokrakuluissa kokonaisuutena ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Palvelujen kuluryhmän sisällä ajoneuvojen huoltokulut ovat kasvaneet merkittävästi ajoneuvokannan vanhetessa, kasvua 40,7 %. Muissa erissä ei ole erityisiä muutoksia vakiintuneeseen kulutustasoon vaan palvelujen tarve vaihtelee toiminnallisten tarpeiden mukaan. Vertailuvuoden 2017 kulut sisältävät myös vainajien kuljetuspalvelut, jotka siirtyivät STM:n momentille vuodesta 2018 alkaen.

Muut kulut -kuluryhmässä käyttö sisältää tavanomaisesta toiminnasta poikkeavat matkakulut, jotka aiheutuivat EU-puheenjohtajuuskauden ja muiden kansainvälisten kokousten turvaamistehtävistä. Muilta osin kuluissa ei ole mainittavaa muutosta edellisiin vuosiin verrattuna.

Poliisilaitos jatkoi vuonna 2018 aloitettua teknisten rikostutkimuslaitteiden uusimista investoimalla laitteisiin 20.000 euroa.

Toiminnan tuotot

Muita kuin lupatuottoja kertyi 85.000 euroa. Matkustusasiakirjojen kysynnän kasvu heijastui poliisilaitokselle budjetoituihin tuottoihin ja tuottotavoite ylitettiin, vaikka muita tuottoja kertyi edellisvuosia vähemmän. Maksullisen toiminnan tuottojen osuus nousi yli puoleen, 51,8 %:iin. Muiden tuottojen 41.000 euron kertymä sisältää myös VM:n koulutuskorvauksen 25.000 euroa, joka on kirjattu yhteistoiminnan tuotoksi.

Lupatuotot kertyivät keskitetysti poliisihallitukseen.

TUOTOT 1000 €	Tuotot 2017	Tuotot 2018	Tuotot 2019
Lupatuotot			
Ampuma-aseluvat	241	290	344
Henkilökortit	164	194	332
Passit	433	407	419
Muut luvat	42	49	42
Sähköiset lupamaksut	524	734	1 004
LUPATUOTOT YHTEENSÄ	1 404	1 674	2 141

Poliisin toimintamenot 26.10.01, lupatuotot 2017–2019, 1000 euroa
Lähde: Kieku-järjestelmä

Kokonaiskustannukset

Kustannusraportti on liitteenä 2.

Toimintavuoden 2018 kustannukset muodostuivat pääasiassa poliisin toimintamomentin 26.10.01, Maastapoistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot -momentin 26.10.20, STM:n momenttien 33.02.20.02 ja 33.02.20.03, 33.20.50.01 ja 33.20.52.01 sekä työ- ja elinkeinoministeriön momentin 32.30.51.07 kustannuksista. Kokonaiskustannuksiin sisältyy poliisilaitoksen omien toimintakustannusten lisäksi osuus poliisin konsernikustannuksista.

Toiminnan kokonaiskustannukset kasvoivat 10,0 prosenttia. Suurimmat tekijät kustannusten nousulle olivat henkilöstökustannusten kasvu 11,3 prosentilla sekä konsernikustannusten nousu. Kokonaishenkilöresurssit kasvoivat 18,3 henkilötyövuodella, lisäystä 4,7 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Poliisilaitokselle kohdenetut konsernikustannukset nousivat edellisvuodesta 28,9 prosenttia, yli 1,2 milj. euroa, Vastaava muutos 2017-2018 oli +0,6 %. Osuus kokonaiskustannuksista oli 15,6 %, vuosien 2018 ja 2017 osuudet olivat 13,4 % 13,5 %.

Kustannukset jakautuivat toiminnoittain seuraavasti: Valvonta 18,5 % (18,9), hälytystoiminta 27,0 % (27,5), rikostorjunta 35,2 % (34,1), lupapalvelut 10,9 % (10,7) ja muut tehtävät 8,4 % (8,8).

KOKONAISKUSTANNUKSET 1000 €	Kustannukset 2017	Kustannukset 2018	Kustannukset 2019	Muutos 2018-2019	Muutos %
KOKONAISKUSTANNUKSET	32 657	32 814	36 467	3 653	10,0
KUSTANNUKSET TULOSALUEITTAIN					
Valvonta	6 256	6 195	6 750	555	8,2
Hälytystoiminta	8 551	9 035	9 844	809	8,2
Rikostorjunta	11 393	11 189	12 819	1 630	12,7
Lupapalvelut	3 433	3 516	3 973	457	11,5
Lupapalvelut maksullinen	2 108	2 155	2 495	340	13,6
Lupapalvelut maksuton	1 325	1 361	1 478	117	7,9
Muut tehtävät	3 024	2 879	3 081	202	6,6

Kokonaiskustannukset 2017–2019, 1000 euroa
Lähde: Poliisilaitoksen laskelmat

1.6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Lapin poliisilaitoksen vuoden 2019 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arvioinnissa hyödynnettiin poliisin sisäisen tarkastuksen ja laillisuusvalvonnan sekä riskienhallintatyökalun ja riskienhallintatyöryhmien tuloksia.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 65 §:n 1 momentin 7 kohdan edellyttämänä sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumana Lapin poliisilaitoksen ylin johto esittää seuraavaa:

Lapin poliisilaitos on vuoden 2019 aikana kehittänyt ja tehostanut sisäistä valvontaa, jota on edesauttanut hallintoyksikön ja oikeusyksikön henkilöstön vahvistaminen. Tehdyt toimet ovat parantaneet poliisilaitoksen sisäistä ohjausta, esimiesten valmiuksia ja tietoisuutta ohjausympäristöön liittyvistä asioista. Riskienhallintaa on terävöitetty, mutta sen osalta asetetut tavoitteet jäivät osin saavuttamatta, jonka vuoksi kehittämistä jatketaan.

Lapin poliisilaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat suoritettun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arvioinnin perusteella kuitenkin pääosin asianmukaisia ja riittäviä ja täyttävät niille asetetut vaatimukset.

Suoritettun arvioinnin ja muiden havaintojen perusteella todettiin seuraavat olennaisimmat kehittämiskohteet:

Lapin poliisilaitoksen sisäisen valvonnan kehittämisessä keskeisimmiksi kohteiksi arvioidaan valvonta- ja seurantatoimenpiteiden sekä viestinnän kehittäminen.

Vuoden 2020 aikana tullaan parantamaan valvonta- ja seurantatoimintoja kehittämällä niihin kuuluvia prosesseja. Prosessien kehittämisellä pyritään vaikuttamaan valvonta- ja seurantatoimintojen ongelma-alueisiin, mikä edesauttaa Lapin poliisilaitoksen sisäisen valvonnan kehittymistä ja parantaa toimintojen toteutusta sekä laatua.

Viestinnässä pyritään kehittämään viestintää yleisesti, sen keinoja sekä viestinnän oikea-aikaisuutta ottamalla huomioon Lapin poliisilaitoksen erityispiirteet sekä sisäisen että ulkoisen toimintaympäristön asettamat haasteet.

1.7 Kokonaisarviointien tulokset

Vuoden 2018 henkilöstöbarometrin perusteella Lapin poliisilaitoksen työhyvinvointiryhmä laati alkuvuodesta 2019 kehittämissuunnitelman vuosille 2019-2021. Kehittämissuunnitelmassa kehittämiskohteiksi valittiin kaksi pääryhmää, jotka ovat valtakunnalliset painopisteet ja yksikön omat kehittämiskohteet. Valtakunnallisia painopisteitä ovat yhteisöllisyys ja valmentava johtaminen sekä yksikön omina kehittämiskohteina työkykyjohtaminen, resurssit ja työyhteisön ilmapiiri.

Sisäilmaongelmat ovat tällä hetkellä merkittävä haaste Lapin poliisilaitoksessa. Poliisilaitoksen useilla poliisiasemilla on havaittu sisäilmaongelmia. Suurimmat ongelmat ovat pääpoliisiasemalla Rovaniemellä, jossa toiminta väliaikaisten väistötilojen vuoksi on hajaantunut kolmeen eri pisteeseen. Tämä aiheuttaa merkittäviä stressitekijöitä toiminnan operatiiviseen johtamiseen ja tiimityöhön. Toimintaa on odotettavissa parannusta varsinainen väistötilojen valmistuttua, jolloin pääpoliisiaseman toiminta voidaan sijoittaa yhteen pisteeseen.

1.8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Lapin poliisilaitoksella ei ole havaittu Valtiokonttorin antamassa toimintakertomusohjeessa tarkoitettuja väärinkäytöksiä, joilla tarkoitetaan yksikön hoitamiin tai vastattavana oleviin varoihin tai omaisuuteen kohdistuneita, toimenpiteisiin johtaneita väärinkäytöksiä tai rikoksia.

Hyväksyminen ja allekirjoitus 20.2.2020

Poliisipäällikkö

Esa Heikkinen

Liite 1: Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

Liite 2: Kustannusraportti